

**RACIONALNA ŠTEVILA
(BESEDILNE NALOGE NPZ)**

1. naloga

	4
--	---

Za gradnjo rečnega nasipa so z dvema tovornjakoma prevažali kamenje. Na prvega so naložili vsakokrat po $12\frac{3}{4}$ tone, na drugega pa vsakokrat $2\frac{1}{2}$ tone manj kakor na prvega.

a) Koliko ton kamenja so vsakokrat naložili na drugi tovornjak?

b) Koliko ton kamenja so skupno prepeljali s tovornjakoma v enem dnevu, če je vsak tovornjak opravil 4 vožnje?

2. naloga

	4
--	---

V škatli so zložene 200-gramske čokoladne tablice. Prazna škatla tehta 450 g, polna pa 3,250 kg.

a) Koliko tehtajo skupaj vse čokoladne tablice v škatli?

b) Koliko čokoladnih tablic je v škatli?

3. naloga

	3
--	---

Maja in njeni prijatelji so prvi dan pojedli četrtno, drugi dan pa šestino vseh bonbonov. Ostalo je še 14 bonbonov. Koliko je bilo vseh bonbonov na začetku?

4. naloga

Učenci 5. razreda so za domače branje brali knjigo Harry Potter in kamen modrosti.

	4
--	---

Po enem tednu so povedali:

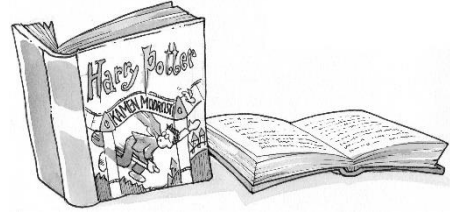
Tina: Prebrala sem dve tretjini knjige.

Uroš: Prebral sem polovico knjige.

Mojca: Prebrala sem četrtno knjige.

Katja: Prebrala sem dve četrtni knjige.

Jan: Prebral sem dve petini knjige.

a) Kdo bo prvi prebral knjigo, če bodo brali naprej v enakem tempu? _____

b) Katera dva učenca sta prebrala enak del knjige? _____

c) Kateri učenec je prebral manjši del kakor Uroš in večjega kakor Mojca? _____

d) Kolikšen del knjige mora še prebrati Jan, da bo knjigo prebral do konca? _____

5. naloga

Trgovec je od kmeta kupil krompir. Za 120 kg krompirja je kmetu plačal 54 €.

	5
--	---

a) Trgovec bo vsak kilogram krompirja prodal 32 centov dražje, kot ga je kupil od kmeta. Koliko evrov bo stal kilogram krompirja v njegovi trgovini?

b) Pri nakupu nad 10 kilogramov krompirja daje trgovec 10 % popusta za celotno količino kupljenega krompirja. Koliko evrov bo Matej plačal v tej trgovini za 20 kilogramov krompirja?

6. naloga

Na kmetiji so nabrali 0,75 tone jabolk.

	6
--	---

a) Nekaj nabranih jabolk so preložili v zaboje. Napolnili so 50 zabojev po 5 kg in 25 zabojev po 15 kg. Koliko kilogramov jabolk niso preložili v zaboje?

b) Vsa nabrana jabolka bi lahko zložili v 30 zabojev, če bi v vsak zaboj dali enako količino jabolk. Koliko kilogramov jabolk bi bilo v vsakem zaboju?

c) Ali bi lahko z vsemi nabranimi jabolki napolnili zaboje, da bi bilo v vsakem po 18 kg jabolk? Utemelji.

7. naloga

Mama je skuhala 30 litrov slivove marmelade. Vso marmelado je pretočila v kozarce, ki držijo po 7,8 decilitra. Najmanj koliko takšnih kozarcev je potrebovala?

	4
--	---

8. naloga

	5
--	---

Kmet je spomladi posadil 200 kg semenskega krompirja. Jeseni je pobral 2,6t krompirja. Prodajal je 85% pobranega krompirja, ostanek pa je shranil za domačo rabo.

a) Koliko kg krompirja je prodal kmet in koliko kilogramov ga je shranil za domačo rabo?

b) Koliko evrov je dobil kmet za prodani krompir, če ga je prodal po 0,50 evra za kilogram?

9. naloga

	3
--	---

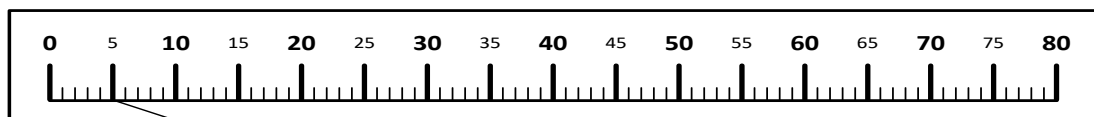
Ko je Anka prehodila $\frac{2}{3}$ poti, je bila še 780 metrov oddaljena od cilja. Koliko metrov je bila dolga celotna Ankina pot?

10. naloga

	6
--	---

Eva je stara pet let in živi skupaj z očetom in babico. Oče je star 26 let, babica pa 57 let.

a) Eva je povezala svojo starost s pripadajočim mestom na številskem traku. Poveži še očetovo in babičino starost s pripadajočima mestoma.

57

5

26

b) Koliko let je babica starejša od Eve? _____

c) Čez koliko let bo oče star toliko, kot je babica stara danes? _____

d) Čez koliko let bo vsota njihovih starosti enaka 100? _____

11. naloga

V roketnem klubu potrebujejo 13 novih žog. Trener je pridobili dve ponudbi, iz trgovine ŽOGA-AGOŽ in trgovine ŠPORT-TROPŠ.

	6
--	---

a) Trener je naročil, da v trgovini ŽOGA-AGOŽ pripravijo 13 žog. Koliko evrov bo plačal?

b) Koliko evrov bi trener plačal za 13 roketnih žog v trgovini ŠPORT-TROPŠ?

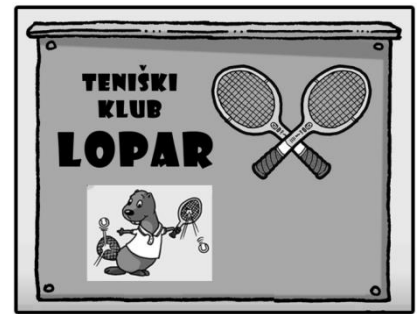
c) Ali bi trener v trgovini ŠPORT-TROPŠ plačal več ali manj kakor v trgovini ŽOGA-AGOŽ? koliko?

12. naloga

5

Letna članarina v teniškem klubu LOPAR je 50 €. Za eno uro igranja na teniškem igrišču plača nečlan 15 €, član teniškega kluba pa ima 30% popusta.

Petra ni članica teniškega kluba. Vsak mesec igra tenis trikrat po eno uro v tem teniškem klubu.

a) Koliko plača Petra za igranje tenisa na leto?

b) Koliko cenejše bi bilo igranje tenisa za Petro na leto, če bi se včlanila v klub LOPAR?

13. naloga

Na kmetiji so pripravili 55 ℓ soka in dovolj stekleničk po $\frac{1}{2}$ ℓ in po 3 dl.

6

a) Napolnili so 50 stekleničk po $\frac{1}{2}$ ℓ, preostanek soka so pretočili v stekleničke po 3 dl. Koliko stekleničk po 3 dl so napolnili?

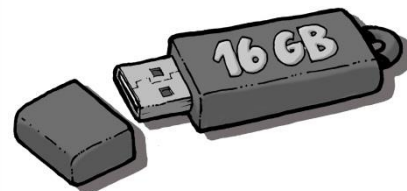
b) Ali bi lahko s 55 ℓ soka napolnili le stekleničke po $\frac{1}{2}$ ℓ? Utemelji.

c) Ali bi lahko s 55 ℓ soka napolnili le stekleničke po 3 dl? Utemelji.

14. naloga

	5
--	---

Andreja je naročila 3 USB-ključe s kapaciteto po 16 GB. Na spletu je prebrala, da en tak USB-ključ stane 12,40 evra. Ko je prejela pošiljko, je plačala 35 evrov. Ob pregledu računa je ugotovila, da so ji priznali popust na ceno USB-ključev in da so bili stroški pošiljanja 1,52 evra.

a) Dopolni: Cena vseh treh USB-ključev skupaj ob priznanem popustu je _____ €.

b) Koliko odstotkov je znašal popust, ki je bil priznan Andreji?

c) Koliko bi Andreja plačala za pošiljko, če ji ne bi bil priznan popust?

15. naloga

Zala in Žan sta imela skupaj 452,49 €. Zala je imela dvakrat toliko denarja kakor Žan. Koliko evrov je imel Žan? Koliko pa Zala?

	3
--	---

16. naloga

Posrednik računalniške opreme je ocenjeval kakovost računalnikov A, B, C in

5

D, in sicer od 1 do 4 glede na nekatere značilnosti:

- velikost pomnilnika (X) od najmanjše velikosti do največje,
- zmogljivost procesorja (Y) od najmanjše do največje in
- moč delovnega pomnilnika (Z) od najmanjše do največje.

Ocene so dane v preglednici.

a) Za izračun kakovosti računalnika je posrednik uporabil formulo:

$$K = 2 \cdot X + 4 \cdot Y + Z.$$

Izračunaj vrednosti za kakovost vsakega računalnika in izpolni preglednico.

Računalnik	Velikost pomnilnika (X)	Zmogljivost procesorja (Y)	Moč delovnega pomnilnika (Z)	Kakovost računalnika (K)
A	3	4	2	
B	2	1	3	
C	1	2	4	
D	4	3	2	

b) Kateri računalnik je najbolj kakovosten glede na posrednikovo formulo? Obkroži črko.

A B C D

c) Marko bo izmed računalnikov, ocenjenih v preglednici, kupil tistega z najmočnejšim delovnim pomnilnikom. Kateri računalnik bo kupil? Obkroži ustrezno črko.

A B C D

d) Proizvajalec računalnika C je v svoji ponudbi uporabil drugačno formulo za izračun kakovosti, s čimer je dosegel, da je računalnik C postal edini najbolj kakovosten. Dopolni formulo z naravnima številoma tako, da bo uporabna za proizvajalca računalnika C. Uporabiš lahko števila od 1 do 4.

$$K = _ \cdot X + 2 \cdot Y + _ \cdot Z$$